

VERGETEN GENTSE SCHRIJVERS (EN KUNSTENAARS): ANNA DE WEERT-COGEN (GENT 1867 — GENT 1950)

Kunstschilderes, journaliste, auteur.

Anna Virginie Cogen werd geboren te Gent in 1867 in de Kleine Stationstraat. Haar vader Eugène was geneesheer. Hij overleed in de tyfusepidemie van 1869. Ze werd grotendeels opgevoed door haar tante Virginie Ledeganck-De Hoon te Evergem. Later ging ze naar het Institut de Kerchove en nadien volgde ze twee jaar industriële school, omdat vrouwen in die tijd nog niet toegelaten werden in de Academie. Ze was een kleindochter van K.L. Ledeganck. Haar moeder, Clara Ledeganck, schreef gedichten, schetsen en verhalen. Ze leefde in een intellectueel en artistiek milieu. Van haar prille jeugd had ze belangstelling zowel voor tekenen als voor literatuur. Haar twee ooms, Alfons en Felix Cogen, waren kunstschilders. Haar echtgenoot Maurice De Weert was advocaat, stafhouder van de balie, gemeenteraadslid (1904-1921), schepen (1911-1921), journalist en essayist. In een brief aan Virginie Loveling heeft ze, haar respect voor het schrijftalent van haar man betuigd.

Ze woonde Godshuizenlaan 1, Bisdomkaai 6, J. Plateaustraat 43 en Schepen M. De Weertstraat 1. Ze had ook een buitenverblijf “Hof ter Neuve” te Afsnee, dat haar moeder haar ten geschenke had gegeven. Een artistiek salon, een vesting van het luminisme. Het echtpaar leefde ‘s zomers aan de Leie, ‘s winters in Gent. Dit had ook invloed op de onderwerpen van haar schilderijen.

Als kunstschilderes was ze aanvankelijk leerlinge van bloemenschilder Désiré De Keghel; daarna van Alfred Cluysenaer, Jean Delvin, Armand. Heins en Emile Claus, die ze in 1892 had leren kennen en wiens lievelingsleerlinge ze zou worden. Emile Claus: “Het is curieus. U heeft hetzelfde temperament als ik, maar ik weet dat en u niet.” Ze schilderde landschappen, interieurs, composities, figuren en portretten. Ze debuteerde op het Gents Salon van 1895 en kwam via Gand Artistique, Les XX en La Libre Esthétique in contact met al de toonaangevende kunstenaars van haar tijd. Ze heeft haar hele leven heel vaak tentoongesteld, zowel individueel als in groep. Ze nam deel aan de Belgische en de Europese Salons van 1895 tot 1937. In 1907 werd ze geïnviteerd op het Salon d'Automne te Parijs; in 1908 verkocht ze vijf doeken te Zürich; in 1911 was ze een van de leidende figuren die België vertegenwoordigde op de internationale tentoonstelling van vrouwelijke kunstenaars te Turijn. In 1906 vroeg ze gemiddeld 1.600 Fr. voor een doek; in 1933 was dat 18.000 Fr. Vanaf de jaren '20 werkte ze ook regelmatig in Frankrijk, de Provence noem-

de ze haar tweede vaderland, en Italië. Ze schilderde, was pastelschilderes en werkte ook met kleurpotloden.

Anna Cogen maakte deel uit van de groep “Vie et Lumière” waarvan ze een van de stichtende en meest actieve leden was. “Licht, liefde, leven”, zols het in de schoorsteen van ter Neuve gegrift stond, was voor haar een geloof en een geloofsbelijdenis, een symbool van haar leven en haar werk. Er was in Gent geen artistiek evenement zonder dat de dame van ter Neuve aanwezig was. In 1938 had ze een retrospectieve van haar werk in de Cercle Artistique et Littéraire. Ze nam het initiatief voor het monument van Emile Claus in het Citadelpark en ze dacht dadelijk aan haar vriendin Yvonne Serruys om het beeld te ontwerpen.

Ze schreef zeer veel artikels, ze was correspondentente voor La Flandre Libérale en in 1927 schreef ze een overzicht van **l’Art Belge et Flamand 1300-1900** voor een tentoonstelling in Londen datzelfde jaar. Ze hield over heel het land talloze voordrachten over haar reizen, over kunst en vooral over Emile Claus, wiens herinnering ze in ere wou houden. ze publiceerde verder nog: **Alphonse Cogen, 1922, Un grand artiste, Emile Claus, 1926**, en een feuilleton **Sienna la jolie**, in La Flandre Libérale, februari 1936. In dezelfde krant schreef ze ook kunstrecensies.

Anna Cogen heeft nooit materiële zorgen gekend, ze had een goed huwelijk, ze heeft veel gereisd en ze heeft zich met succes artistiek kunnen uitleven... ze is in de volle betekenis van het woord een gelukkige vrouw geweest.

Werk van Anna Cogen in nagenoeg alle Belgische musea.

Literatuur

F. De Smet, Anna De Weert, La Flandre Libérale, 31 mei 1937.

P. Kluyskens, Anna Cogen-De Weert, Focus op kunstenaars, 1991.

J. De Smet, Sint-Martens-Latem en de Kunst aan de Leie 1870-1970, 2000.

B. Van Canneyt, Anna de Weert-Cogen, Nationaal Biografisch Woordenboek, deel XVII, p. 745-751.

Daniël Van Ryssel